Tarcali Hírek

TARCAL KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA

2018. március XXIII. évfolyam 3. szám

Tájékoztató Tarcal Községi Önkormányzat Képviselőtestületének munkájáról

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2018. február 13-án rendkívüli ülést tartott, melynek első napirendje keretében a Képviselőtestület az önkormányzat 2018. évi költségvetése első olvasatát megtárgyalta, s a javasolt módosítások átvezetését követően véglegesítésre alkalmasnak tartotta.

A képviselők a második napirendi pont során az önkormányzat adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségeit állapította meg. A határozat szerint – figyelemmel a hatályos jogszabályi előírásokra – az önkormányzat a tervezett bevételei 50%-os mértékéig adósodhat el, vállalhat kötelezettséget.

A harmadik napirendi pont önkormányzati tulajdonú ingatlanok bérbeadására, valamint értékesítésre történő kijelölésének megtárgyalása volt.

Az ülés negyedik napirendi pontja keretében a képviselők határoztak a Tarcal belterület 1. hrsz-ú és a külterület 0233. hrsz-ú ingatlanokon tervezett szálláshely fejlesztés területének kiemelt fejlesztési területté nyilvánításáról, a Településszerkezeti Terv és Helyi Építési Szabályzat tárgyalásos eljárásban történő módosításáról.

Az indítványok javaslatok között a képviselők aktuális feladatokat tárgyaltak meg.

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2018. február 27-én rendes ülést tartott, melynek első napirendje Tarcal Község Önkormányzata 2018. évi költségvetésének elfogadása volt.

Az ülés második és harmadik napirendi pontja során a képviselők az egyes szociális tárgyú rendeletek, valamint a házasságkötések hivatali helyiségen, valamint hivatali munkaidőn kívüli létesítésének, továbbá az önkormányzat és az anyakönyvvezetők részére fizetendő díjazás szabályozásáról szóló rendelet módosítását tárgyalták meg.

A Képviselőtestület a negyedik napirendi pont keretében elfogadta a 2018. évi közbeszerzési tervet.

A következő napirendi pont a szavazatszámláló bizottsági tagok, póttagok megválasztása volt.

A hatodik napirendi pont során a képviselők határoztak az önkormányzati tulajdonú 983/3 hrsz-ú, kivett árok művelési ágú közel 5 hektáros ingatlan napelemes kiserőmű létrehozása céljából történő értékesítéséről.

Az ülés hetedik napirendi pontja a polgármester 2018. évi szabadságolási ütemtervének jóváhagyása volt.

Az ezt követő napirendi pont során a polgármester tájékoztatta a Képviselőtestületet az előző ülés óta eltelt időszak intézkedéseiről.

Az indítványok, javaslatok között a képviselők döntöttek egy ingatlan önkormányzati tulajdonrészének és egy másik önkormányzati tulajdonú ingatlannak értékesítésre történő kijelöléséről.

Végezetül a Képviselőtestület elismerve a Tarcali Polgárőr Egyesületnek a közösség, a lakosság biztonságérzetének javítása érdekében kifejtett munkáját, határozott az Egyesület gépjármű vásárlásának támogatásáról

Az ülés befejezéseként képviselői közérdekű indítványok, javaslatok hangoztak el.

Az ülések jegyzőkönyvei - elektronikus formában - a Községi Könyvtárban megtekinthetőek.

A tartalomból:

Március 15 *(2. oldal)*

Fotó kiállítás *(4. oldal)*

Nőnapi ünnepség *(8. oldal)*

Tarcal valamennyi polgárának Kellemes Húsvéti Ünnepeket kívánunk!

RETRÓ VÉRADÁS

Véradásra hívjuk és várjuk a segítőkész embereket, akiknek a Vöröskereszt tarcali alapszervezete sörrel és virslivel hálálja meg a véradást.

A véradás ideje:
2018. április 11. 12.30 – 18.30 óráig

A véradás helye:
Tarcal, 6 puttonyos Borfalu (Rákóczi u. 4.)

A véradáshoz szükséges iratok:
lakcímkártya, személyi igazolvány és TAJ kártya

Köszönettel:
Magyar Vöröskereszt

Március 15-i ünnepség és koszorúzás

Településünkön idén is méltó módon emlékeztünk meg az 1848/49-es forradalom és szabadságharcról. Az ünnepség első részében a 6 Puttonyos Borfalu konferenciatermében mondott ünnepi beszédet Butta László polgármester úr. Majd a nyíregyházi Móricz Zsigmond színház művészei (Dézsi Darinka, Karap Zoltán és Nagyidai Gergő) egy rendhagyó, de 1848-as ünnep szellemiségéhez méltó ünnepi műsorral kápráztatták el Tarcal lakosait. A hagyományoknak megfelelően az ünnepség az 1848-as emlékműnél koszorúzással zárult. Koszorút helyezett el Tarcal Község Önkormányzata, a történelmi egyházak, és az önkormányzati nevelési, oktatási és idősgondozási intézmények.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születés

2018. február hónapban
született:
- Rigó Zorka 2018.02.07
Szülei: Böszörményi Zsófia
Rigó Zsolt

Gratulálunk!
Nagyné Csengeri Gabriella és *Nádasdi Judit*
védőnők

Házasságkötés

Február hónapban nem volt.

Halálozás

2018. február

- **Hatalyák József** (sz: 1954.)
volt Tarcal Szondi ltp. 2/1. sz. alatti lakos,
elhunyt február 12-én,

- **Jesztrebszki Józsefné**
(sz: Szűcs Erzsébet, 1946.)
volt Tarcal fő u. 62. sz. alatti lakos, elhunyt
február 13-án,

- **Oláh Imre** (sz: 1948.)
volt Tarcal Haladás u. 19. sz. alatti lakos,
elhunyt február 28-án,

Részvétünk a családoknak!
Kertészné Cziba Ilona és *Péterné Török Enikő*
anyakönyvvezetők

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk, Hatalyák József temetésén megjelentek és sírjára virágot, koszorút helyeztek.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel mondok köszönetet mindazoknak, akik édesapám
LESKÓ IMRE
temetésén megjelentek, részvétükkel, virágjaikkal fájdalmamban osztoztak.

Lánya: Ildikó

CUKORBETEGEK FIGYELEM!

- Cukorbetegeknek biocsicsókát, étkezésit és vetőgumót ajánlok - nem kell kapálni, évelő technológiával.
Érdeklődni: 52/419-795 és a 20/932-0292 telefonszámokon.

Forduljon hozzánk bizalommal

Az Idősek klubja létrehozásának és működtetésének célja, elsősorban Tarcal település időskorú, fogyatékos, szociális és egészségi okok miatt rászoruló lakosainak személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítása, alapellátási forma keretében. A szolgáltatások célja, a speciális szükségletekkel rendelkező, idős személyek önrendelkezésen alapuló, önálló életvitelének megkönnyítése.

Szolgáltatásaink

Szociális étkeztetés

Intézményünk napi egyszeri meleg étkezést biztosít azoknak az igénylőknek, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Az étkeztetés igénybe vehető elvitellel, helyben fogyasztással vagy lakásra történő szállítással.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében feladatunk a szolgáltatást igénybe vevő, elsősorban az önmaga ellátására saját erőből teljesen már nem képes személy, saját lakókörnyezetében, otthonában történő gondozása. Segítséget nyújtunk a személyi és környezeti higiénia fenntartásához, orvosi ellátáshoz, a gyógyszerek beszerzéséhez, hivatalos ügyek intézéséhez, a napi életviteli tennivalók ellátásához, a környezetével való kapcsolattartáshoz, a szabadidős, foglalkoztató programokon való részvételhez. Meghatározott gondozási szükséglet alapján az ellátást munkanapokon biztosítjuk.

Idősek nappali ellátása

A nappali ellátás célja, a hiányzó családi gondoskodás pótlása, főként az idős szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények biztosítása, egyedüllétének megszüntetése, valamint egészségi és higiénés viszonyainak javítása.

Hétfőtől – csütörtökig naponta 8 és 16 óra között tartunk nyitva, pénteken 8.00-14.00 óráig.

Feladataink:

– a folyamatos felügyelet,
– a társas kapcsolatok kialakulásának és fenntartásának biztosítása
– alapvető higiéniai szükségletek kielégítése
– szabadidős programok szervezése
– egészségügyi alapellátáshoz és szakorvosi ellátáshoz való hozzájutás segítése
– hivatalos ügyek intézésének segítése
– igény esetén étkezés biztosítása
- ruha mosatása
- vérnyomás-, vércukorszint-ellenőrzés,
- egészségügyi tanácsadások, előadások, rendezvények, kirándulások szervezése

Segítségért fordulhat
Idősek Klubja
3915. Tarcal, Szőlőhegy u.1.
Telefon: 47/580-446
E-mail: idosektarcal@freemail.hu

Tarcal

Körzeti megbízott telefonszáma

06-20-610-51-01

90. születésnapi köszöntés

Butta László polgármester úr és Horváth Tünde intézményvezető asszony 90. születésnapja alkalmából köszöntötte Dózsa Sándornét, aki korát meghazudtolva vezeti a háztartást, magáról és fiáról is gondoskodva.

Boriska néninek, a község lakosainak nevében is, kívánunk még további jó egészséget és még további boldog esztendőket!

Tisztelt Tarcaliak, és Tarcalról Elszármazottak!

„Emberek jönnek feléd a múltból, tekintetek érnek, szavak zsongnak.
És mérhetetlenül vágyódsz oda vissza, ahonnan a sors elszakított."

(Wass Albert)

Községünk Önkormányzata 2015. után, immár második alkalommal rendezi meg 2018. május 26-án (szombaton) a Tarcalról Elszármazottak Találkozóját.

A napi program 10 órától kezdődik a felújított I. Világháborús emlékmű és hősi emlékpark átadásával, koszorúzással és katonai tiszteletadással. (A további programokról a kiküldésre kerülő meghívók adnak bővebb információt.)

Mi, akik itt töltjük mindennapjainkat, akik úgy érezzük jó itt élni, szívesen találkoznánk Önökkel.

Kedves Tarcaliak!

Kérjük, hogy értesítsék rokonaikat és hívják haza a Tarcalról Elszármazottak Találkozójára, s a részvételi szándékot a résztvevő elérhetőségét (címét, telefonszámát, e-mailcímét) 2018. április 30-ig jelezzék a Tarcali Közös Önkormányzati Hivatal titkárságán (3915 Tarcal Fő u. 61., e-mail: titkarsag@tarcal.hu)

A határidő leteltét követően valamennyi jelentkező részére meghívólevelet és részletes programot küldünk.

Köszönettel fogadjuk az információt mindazokról, akikről tudják, hogy tarcali lakos volt és szívesen részt venne a baráti találkozón.

Hisszük, hogy a család után a szülőhely, az iskolai, avagy a fiatalságunkat meghatározó régi
emlékek mindig összekötnek bennünket. Jó érzéseket keltenek, bárhová is vitt/visz bennünket az
élet, ezek a meghatározó élmények mindig velünk vannak.

Ahogyan Koltai mondta:
„ez a föld a tiéd, ha elmégy, visszavár".

Tisztelettel::
Butta László
polgármester

Második Erasmus+ találkozó Spanyolországban

Az Erasmus+ program keretében Iskolánk 4 tanulója részt vehetett egy Spanyolországba szóló, egy hetes utazáson. A körülbelül 3 órás repülés után megérkeztünk Madridba. Ez a repülőút mindannyiunk számára hatalmas élmény volt, hiszen majdnem mindenki közülünk most ült először repülőn. A minket fogadó családok érkezésünket már nagyon várták, kész vacsorával fogadtak minket a hosszú út után.

Hétfőn reggel a Pioz városában található általános iskolához vezetett első utunk, majd látogatást tettünk az ottani óvodában is. Majd városnézésre indultunk, megtekinthettünk egy környékbeli templomot, a városházát és a kultúrházat, ahol egy helyi édességet kóstolhattunk meg, a Churrost. A délutánt mindenki a fogadó családdal töltötte, akik különféle programokat szerveztek számunkra. A keddi napot a fővárosban töltöttük, ahol megnéztük a Királyi Palotát, mely csodálatos volt. Sajnos az időjárás nem volt kegyes hozzánk, mert szakadt az eső, ezért busszal folytattuk tovább a városnézést. Azonban a szakadó eső ellenére is megálltunk és kiszálltunk egy fénykép erejéig a Real Madrid stadionjánál, a Santiago Bernabéu Stadionnál. A szerdai nap játékos nap volt az általános iskolában. Megismerhettük más országok sportjátékait és mi is tanítottunk magyar népi játékokat a vendég diákoknak. A Batucada nevű hangszert is kipróbáltuk és röplabdáztunk is. A délutánt ismét a családokkal tölthettük. Következő nap Sigüenza nevű községbe látogattunk el. Első utunk egy templomba vezetett, majd egy múzeumot látogattunk meg, Guadalajarában pedig egy várat fedeztünk fel. Az egész napos szakadó eső sem vette el a kedvünk a városnézéstől.

Péntek reggel készítettünk egy közös projektet az elmúlt hét élményeiről, azután műsorral búcsúztak tőlünk a spanyol gyerekek. Könnyes búcsút vettünk és elindultunk a reptérre. Másnap hajnalban fáradtan, de élményekkel gazdagabban érkeztünk haza.

Köszönjük ezt az utazást. Életre szóló élmény volt számunkra.

A Tarcali Klapka György Általános Iskola tanulói:
Antóni Zsanett, Péter Eszer, Soltész Fruzsina
és Varga Bianka.

HÚSVÉTI SZERTARTÁSOK A TARCALI RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOMBAN

március 29. Nagycsütörtök: 15.00
március 30. Nagypéntek: 15.00
március 31. Nagyszombat: 15.00
április 1. Húsvétvasárnap
- 07.00: Ételmegáldás
- 11.30: Szentmise
április 2. Húsvéthétfő: 08.00

Mindenkit szeretettel vár és áldott Húsvétot kíván Szűcs Zoltán plébános
és a Tarcali Római Katolikus Egyházközség!

Fotókiállítás a Borfalu Galériájában

Március 5-én nyílt meg Horváth Tünde és Révész Géza fotókiállítása Vándorutak címmel. A kiállítást Csutkai Csaba fotóművész nyitotta meg, méghozzá elég rendhagyó módon, ugyanis az alkotókat is bevonva, a megnyitó közönségét bevezetve a fotózás rejtelmeibe. Marján László citerajátéka tette még emlékezetesebbé a megnyitót.

Jégkorszak

Mostanában egyre gyakrabban gondolok arra, hogy a természet, s benne földanyánk összezavarodott és felcserélte Jézus születésének napját a halálának és feltámadásának napjával. Ebben a „tavaszi jégkorszakban”, melynek során Tél tábornok szívósan ellenáll Tavasz tündér egyre hevesebb rohamainak (pedig ha tudná, milyen örömökben lenne része, ha megadná magát), meg sem fordul a fejünkben, hogy miképpen vészelte át napról napra, évről évre az úgy 10-15 ezer évvel ezelőtt, az igazi jégkorszak idején itt élt ember. A tarcaliak ebben az időben nem olyan környezetben éltek, mint napjainkban. Igaz, nem is tarcaliaknak nevezték magukat, hanem számunkra egy teljesen ismeretlen és kezdetleges nyelven megnevezett hely lakóinak. A több száz, sőt ezer méter vastag jeges, hóval fedett terület, az örök hó határa, ami most légvonalban 3400 km-re van Tarcaltól, az utolsó eljegesedés idején mindössze 140 km-re volt. Ezzel a távolsággal még Hatvanba sem jutnánk el, jó, ha a vámosgyörki állomáson le tudnánk szállni. Az év 12 hónapjából maximum 60 nap volt fagymentes és akkor is itt, a hegy déli-nyugati oldalán, klimatikusan védett lejtőin a júliusi átlag hőmérséklet csak 12-15 Co volt. A januári középhőmérséklet csupán -15 Co volt. A hozzánk időben legközelebbi, az utolsó jégkorszak ebben az időben a vége felé járt, de még mindig a fagyos, havas, erősen szeles időjárás uralta a térséget. Növényzete a mai tajgák és tundrák növényzetére hajazott. A zuzmókkal és mohákkal borított talaj egyik jellegzetes növénye volta a havasi magcsákó, melynek latin elnevezése dryas octopetala. Innen ered a kor növényvilágának elnevezése, a Dryas-flóra. Persze voltak már cserjék és fák is a vidéken, melyek hasonlatosak voltak a mai tajga és magasabb hegyvidékek erdeit alkotó fákhoz. Erről tanúskodik az 1950-60-as években, a Citrom-bánya területén feltárt kőkorszaki telep tűzhelyeinek faszénmintái. A vizsgálatok alapján a faszénminták luc- és vörösfenyő mellett többségben levő cirbolyafenyő maradványok voltak. Ezek a növények egyértelműen a kor, hideg, jégkori klímáját igazolják. Természetesen a vidék állatvilága is illeszkedik a több mint 10 ezer évvel ez előtti klímához. Az egykori téglagyár- és a Feketehegy löszrétegéből, valamint a Citrom-bánya fedő löszéből a múlt század 50-es, 60-as 70-es éveiben előkerült ősállat csontok képet adnak a kor faunájáról is. A csontok a 4 m magasra is megnőtt mamutok, a hosszú szőrű, vastag bundájú gyapjas orrszarvúak, a 4 m agancsterpesztésű óriásszarvasok, a rénszarvasok, a vadlovak, stb. ittlétéről árulkodnak. Arra vonatkozó maradványokat ugyan nem találtak, de egészen biztos, hogy ezeket a legelésző növényevő állatokat ragadozó állatok kísérték. A legismertebb a kardfogú tigris, vagy a barlangi medve. A legelésző növényevőket a ragadozókon kívül más is követte. A vadászok. Olyan lények, akik már ismerték a tüzet és eszközeik is voltak, ha csak kőből is, ezeknek a nagytestű állatoknak a legyőzéséhez. A korábbiakban felsorolt lelőhelyeken olyan telepeket tártak fel, ahol kisebb-nagyobb tűzhelyeket, pattintott kőeszközöket, az ezek előállításához szükséges úgynevezett magköveket, valamint a gyártás során keletkezett szilánkhalmokat találtak. A szakirodalom a kőeszközök (pengék, kaparók, vakarók) pattintási módja alapján az epigravetti korba helyezi a telepeket. Markó András, őskőkori régész, az „Új szempontok a tarcali felső paleolitikus lelőhely értékeléséhez” című tanulmányában a Citrom-bányai lelőhely, az „obszidián vidék” peremén fekszik. Mi tarcaliak tudjuk, hogy azok a lelőhelyek, amelyek alatt valamilyen bányát nyitottak, legyen az agyag, vagy kő, a feltárás óta mind elvesztek, de az ott bányászott haszonanyag is eltűnt az óta. Az epigrawetti kor embere mindenekelőtt vadász volt. Mindig arra ment, ahol magának és családjának meg tudta szerezni a napi kalória mennyiségét. Erre a legalkalmasabb a növényevő állatok húsa volt. Ebből adódóan amerre ezek az állatok mentek arra mentek ők is. Ha az állatok jó legelőt találtak megálltak és addig maradtak ott, amíg volt mit enniük. Ha tíz évig, tíz évig, ha száz évig, száz évig, de ha ezer évig, akkor ezer évig maradtak ott. A vadászok ugyan ezt tették. Követték az állatokat, és ha azok megálltak ők is megálltak, tábort vertek. Ha nem volt barlang sátrat készítettek. Ha volt fa abból, ha nem, az óriási csontokból, agancsokból készítettek vázat, amit állatbőrökkel takartak be, hogy védje őket az időjárás viszontagságaitól. Ezekről a helyekről indultak becserkészni és leölni a kiszemelt mamutot, rénszarvast vagy vadlovat. Ha sikeres volt a vadászat, megpihentek. Azért nem kellett aggódniuk, hogy megromlik a hús, hiszen az egész vidék egy nagy hűtőszekrény volt. Minél nagyobb volt a leölt állat, annál tovább pihenhettek, vagy folytathattak más tevékenységet. Ilyenkor készítették elő fegyvereiket a következő vadászathoz, vagy gyártották kőeszközeiket. Mint korábban említettem a tüzet már ismerték. A tűz rakásának két módja lehetett. Vagy tűzről tűzre táborról táborra vitték az őrzött parazsat, vagy a pattintás során szerzett tapasztalat alapján, az erre a célra tartogatott, őrzött kovakövekkel csiholtak pici lángocskát, amiből már nagy tüzet tudtak rakni, amit körül ülve melegedhettek a nagy hidegekben.

Erről egy történet jutott az eszembe, amit megosztanék önökkel. Igaz történet.

Az 1950-es évek elején, amikor nagy vezérünk alatt javában dühöngött a szocializmus építése, a dolgozóknak, munkásoknak munkaidő után kötelezően előírt, a párttitkár vagy a párt egyik előadója által tartott szemináriumon kellett részt venni. A szemináriumok célja az emberek Marx, Engels, Lenin által megfogalmazott elveknek megfelelő ideológiai átnevelése. Egy ilyen foglalkozás alkalmával az előadó az osztálytársadalmak keretén belül az ősközösséget, mint osztálynélküli társadalmat, az ősemberek életét és benne a tűz szerepét, jelentőségét az ember fejlődésében firtatták, amikor is F. Sándor jelentkezett, hogy tovább gondolva a tűz jótékony hatását az emberiség életére, ő elmondaná, hogyan találták fel a sült húst. Az előadó megörülve a hallgatói aktivitásnak jóindulatúan bíztatta az ácsot, mert ács volt a jó ember, folytassa a mondandóját. Hát az úgy lehetet, tetszik tudni, hogy az ősembereknek sikerült levadászni egy olyan nagy szarvas félét. Szétvagdalták, aztán darabokban hazavitték a táborba. Otthon aztán szétosztották mindenkinek jutott belőle bőven. A gyerekek is megkapták a maguk adagját. Körbe ülték a tüzet és mindenki mohón falni kezdte a nyers húst. Az egyik gyerek is hozzálátott a maga adagjához, amikor a tűz másik oldalán meglátta a vele szemben guggoló ősasszony csunyáját. Akkor még bugyit nem hordtak. A gyerek úgy eltátotta száját, hogy a hús darab is kiesett belőle, de nemcsak a szájából, hanem a kezéből is, egyenesen bele a tűzbe. No, a felnőttek rögtön ráripakodtak, hogy büdös kölke milyen ügyetlen meg figyelmetlen és megparancsolták neki, hogy azt kell megennie, amit beleejtett a tűzbe, másikat nem kap. Nagy nehezen kikaparta a tűzből húst, és a többiek kárörvendő vigyora mellet, megtöröltgette, majd pityeregve enni kezdte. Miközben a húst rágcsálta egyszer csak felcsillant a szeme és nevetve mondta a többieknek: ha ha ha hiszen így, a parázsból kivéve sokkal finomabb, mint az előbb, mielőtt beleesett a tűzbe. Az előadó ennél a mondatnál állította meg a mesélőt azzal, hogy jól van F. elvtárs, azt hiszem elég lesz mára ennyi. Aznapra be is fejezte a szemináriumot, mindenki mehetett pihenni.

A tréfát félretéve nem lehetett könnyű élete a jégkorszakban élt őseinknek. Ha csak arra gondolunk, hogy a mínusz 10-20 Co –os, a havat hordó időben, vándorlás közben megszülető gyermeknek, akit csak anyja állatbőrökbe bujtatott teste tartotta melegen, milyen esélyei lehettek a túlélésre. A tábor tüze nagyban segítette a gyermek megmaradását. Melegítette és óvta a tábor körül ólálkodó fenevadaktól. Nem szeretnék abban a korban élni. Visszatérve a tarcali epigrawetti vadásztáborhoz ékes bizonyítéka, hogy Tarcal ősidőktől folyamatosan lakott az ember által. Erről tanúskodnak a területén jegyzett sokszámú kőkori, Terézia domb bronzkori, Perőcz dűlő vaskori, Vinnai dűlő honfoglaláskori, vagy a belterület középkori régészeti lelőhelyei. Ma már nem mind található meg, de amelyik még fellelhető mindenképpen érdemes arra, hogy helye legyen a település értéktárában. Rajta fiatalok van még mit felfedezni Tarcal történetében. A cikkhez kapcsolódó forrásokhoz a Herman Ottó Múzeumban lehet hozzáférni.

Guth Ferenc

mesterseg.tarcal@gmail.com

Dr. Köhler Mihály – egyetemi docens, a Köhler-ökopince tulajdonosa

• Tisztelt Mihály bácsi! Ön közel 30 éve foglalkozik öko-bio gazdálkodással, de alapító tagja volt az 1987-ben létrehozott Biokultúra Egyesületnek is, melynek jelenlegi jogutódja a Magyar Biokultúra Szövetség. Az ökogazdálkodás és –termékfeldolgozás elterjesztése mellett az ökotermékek fogyasztásának népszerűsítésével párhuzamosan az ökológiai gazdálkodók érdekképviseletének feladatait is ellátja a szövetség. Milyen változásokon ment keresztül ez a mozgalomként induló gazdálkodási forma napjainkig?

- Az 1920-as években Németországban elindított biodinamikus mozgalom a mezőgazdasági üzemet a talaj, a növényzet, az állatok, és az ember zárt, szervezett egységének tekintette, melyek kölcsönösen ösztönzik egymás életfolyamatait. A biotermelés európai növekedése a környezetvédő és egészségtudatos fogyasztói törekvések és a politikai támogatás szerencsés kölcsönhatásának eredménye. A fogyasztó számára kívánatos élelmiszerek megkülönböztetésének lehetőségét az állami feltételek megteremtése, a jogi szabályozás biztosította, ill. biztosítja. Magyarországon az első lépéseket holland szakemberek segítségével sikerült megtenni néhány nagyüzem exportcélú termelésének elindításával 1986-ban. Jelenleg megközelítőleg 120.000 hektár nagyságú területen folyik hazánkban ellenőrzött keretek közötti ökogazdálkodás. E vállalkozások között megtalálhatók termelők, feldolgozók, importőrök, és mindezek különböző társulásai. A Magyar Biokultúra Szövetség rendszeresen képviseli ökogazdáink érdekeit az Európai Uniós törvényhozásban, emellett tulajdonosa a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.-nek. Az EU ökológiai gazdálkodást szabályzó rendeletei szerint ez a szervezet végzi itthon az organikus élelmiszer termékpálya szereplőinek ellenőrzését és tanúsítását. Feltétlenül meg kell említenem még a Budapesten, Biokultúra Ökopiac néven működő, az ország és Közép-Európa legnagyobb ellenőrzött ökopiacát, ahol mintegy 100 árus kínálja biotermékeit. A Biokultúra Szövetség rendszeres szakmai, és a nagyközönség számára is elérhető rendezvényein mutatja be a biogazdálkodás gyakorlatát és a biotermékek fogyasztásának előnyeit, munkatársai pedig készséggel állnak az érdeklődők rendelkezésére az ökológiai gazdálkodás valamennyi témakörében.

• 28 évvel ezelőtt a Bodrogkeresztúrhoz tartozó Medve dűlőben telepítette szőlőjét, melyet kezdettől fogva biotechnológia alkalmazásával művel, bio minősítésű, ellenőrzött borait azonban már Tarcalon, a Téglagyári pincesoron található ökopincéjében érleli. Így hozta az élet, vagy tudatosan esett a választás erre a két településre Tokaj-Hegyalján?

- 1973-tól a Debreceni Agrártudományi Egyetem Termelésfejlesztési Intézetének főmunkatársaként az üzemi melioráció keretében kerültem kapcsolatba az Országos Érc- és Ásványbányák Hegyaljai Műveivel. A zeolit kutatásokat, továbbá a bentonitos, meddő homok talajok javítására szolgáló kísérleteket Mádon végeztem, így több évtizedes együttműködés jött létre a Geoproduct Kft.-vel és Dr. Mátyás Ernő geológussal. Ezenkívül témafelelőse voltam az Észak-Magyarországi Kőbánya Vállalat Tarcal-Bodrogkeresztúri Bányaüzemében fellelhető riolittufa őrlemény mezőgazdasági célú felhasználásának is, de részt vettem a Tokaj-Hegyaljai Állami Gazdasági Borkombinát komplex meliorációs és szőlő rekonstrukciós beruházásaiban, valamint a mádi és tarcali öntözött szőlőültetvények létesítésében. Fogalmazhatunk tehát úgy, hogy kutatói munkámnak köszönhetően második otthonommá vált Tokaj-Hegyalja, azon belül pedig Tarcal.

• „Kutatói, felfedező egyénisége meghatározó volt a mezőgazdasági kultúra fellendítésében" –olvashatjuk az Önről készült sajtóanyagokban. Visszakanyarodva a 7 évtizeddel ezelőtti kezdetekhez, mit tart szakmai életútja legfontosabb állomásainak? Van-e olyan momentum az életében, ami a véletlennek köszönhető, vagy kizárólag a megfontolt tervezés eredményezte a sikereket?

- 1930-ban születtem, és a történelem mindig szolgált olyan momentumokkal, melyek tagadhatatlanul hatással voltak a megfontolt tervezésre vagy elképzelésre épített jövőképemre. Édesapámat 1945. január 5-én német származása miatt a Szovjetunióba vitték málenkij robotra, de a család nehéz anyagi körülményei ellenére is elvégeztem a középiskolát. 1949-ben, érettségi után jelentkeztem az Agrártudományi Egyetemre Budapestre, de származásom miatt elutasítottak. Nem adtam fel, és 1951-ben már az Agronómiai Kar nappali tagozatos hallgatója voltam. 1956. októbere szintén nem várt fordulatot hozott az életemben: a Nagyrábéi Gépállomás Forradalmi Bizottságának vezetőségébe választottak, emiatt 1957-ben leváltottak az addig betöltött igazgatóhelyettesi beosztásomból.

• A vidéki földműves élet és az ehhez kapcsolódó hagyományok mindig is meghatározó szerepet töltöttek be munkásságában. Itt elsősorban arra gondolok, hogy publikációi, újításai, találmányai, szabadalmai kivétel nélkül szorosan kapcsolódnak az agráriumhoz. Honnan ez az erős kötődés?

- Nagyszüleim földdel, tanyával, zárt kerttel és házas ingatlanokkal rendelkező gazdák/gazdálkodók voltak a Gyomai Járásban. Édesapám már iparos lett, azonban a családi örökségből származó földjét 1952-ig műveltette, majd az akkori rendszer elvárásai alapján felajánlotta az államnak. 14 évesen több hónapig a gyomai egyház földjét bérlő társas bolgárkertészetben dolgoztam napszámosként, de a saját földünk művelését végző bérlőnek is sokat segítettem. A mezőgazdaság iránti vonzódásom irányított 1945-ben a békéscsabai, majd a szarvasi Magyar Állami Mezőgazdasági Középiskolákba.

• 1972-től kezdődően egészen nyugdíjazásáig a Debreceni Agrártudományi Egyetemen dolgozott. Ebben az időszakban számos elismerésben részesült a tervezés, a kutatás és a szaktanácsadás területén elért eredményeiért. Ezek közül melyek voltak a legjelentősebbek?

- Két országos jelentőségű szabadalmam és hét újításom van. A hozzájuk kapcsolódó eljárások és technológiák nagy része a természetes anyagok alkalmazására helyezi a hangsúlyt mezőgazdasági üzemekben, illetve a kommunális területeken. Több oklevél és díj tulajdonosa vagyok, ezenkívül találmányomért 2003-ban Budapesten a Géniusz Európa Találmányi Kiállításon Arany Géniusz feltaláló díjban részesültem. 2006-ban kaptam meg a Sárközy Péter díjat a biokultúra és az ökogazdálkodás területén végzett munkásságomért. 2010-ben a Magyar Feltalálók Egyesületének főtitkára, dr. Vedres András a Feltalálók Nemzetközi Lovagrendjének lovagjává avatott.

• Ha valaki hasonlóan tartalmas életútra vágyik, Mihály bácsi véleménye szerint milyen tulajdonságokkal kell feltétlenül rendelkeznie?

- A Debreceni Egyetem Agrártudományi és Műszaki Tudományi Centrum főbejáratának oszlopfelirata jut eszembe: „A föld szeretete, a haza szeretete."

Erdélyi István

ÁPRILISI ÜNNEPNAPTÁR

Április 1-2.: *Húsvét,* a keresztény világ legnagyobb ünnepe, Jézus kereszthalálának és feltámadásának emlékére. A keresztény húsvétot, a tavaszi napéjegyenlőséget (március 21.) követő első holdtölte utáni vasárnapra tette. Mivel ez az időpont évről-évre változó, a Húsvét ún. mozgó ünnep. Az ünnepet megelőző 40 nap a nagyböjt, Jézus 40 napos pusztai böjtjének emlékére, a felkészülés, a lelki és testi megtisztulás ideje. A nagyböjt utolsó hete virágvasárnaptól húsvét vasárnapig a nagyhét. A húsvét előtti vasárnapot virágvasárnapnak nevezzük. Nagycsütörtökön elhallgatnak a templomok harangjai. Nagypénteken halt kereszthalált Jézus. A keresztények körében a bűnbánat, a mély gyász és a szigorú böjt napja. Nagyszombaton véget ér a 40 napos böjt, és újra megszólalnak a harangok. Húsvét vasárnapján a kereszténység legnagyobb ünnepét, Jézus feltámadását ünnepli. Húsvét hétfő a magyar népéletben a locsolkodás napja. A víz megtisztító, megújító erejébe vetett hit az alapja ennek a szokásnak, mely aztán polgárosodott formában (kölnivízzel locsolás) megmaradt a városokban napjainkig.

Szimbólumok: A tojás ősi termékenység szimbólum, szinte minden népnél fellelhető. A születés, a teremtés, a megújhodás jelképe. A kereszténységben a feltámadás szimbóluma lett. Magyarország területén már az avarkori sírokban is találtak díszített tojásokat. A másik alapvető húsvéti szimbólum Magyarországon a barkaág, melyet a templomban is megszenteltetnek. A húsvéti bárány rituális szerepe Magyarországon az utóbbi időben jelentősen csökkent. A jelkép eredete bibliai, a zsidók bárányt áldoztak Istennek. A húsvéti nyúl jelképe Németországból ered, termékenység szimbólummá lett, rendkívüli szaporasága okán.

Április 2.: *1967 óta tartják világszerte a gyermekkönyvek nemzetközi napját* Hans Christian Andersen dán meseíró születésnapján. A digitalizált világban egyre fontosabbá vált ennek a napnak az üzenete. Azokkal a gyerekekkel is meg kell ismertetni az olvasás szépségeit, akik a számítógép előtt töltik idejük nagy részét. Hiszen a könyvek nemcsak szórakoztatnak, de tanítanak is.

„A Könyvekben minden benne van

Mi van a könyvekben? Ezen törtem a fejemet, amíg ott kuporogtam három-négy éves koromban nagyszüleim boltjában egy kis sámlin. … egyre jobban izgatott, hogy mi lehet a könyvekben? … Aztán megtanultam olvasni. És megtudtam, mi a könyvek titka. Az, hogy minden bennük van. Nemcsak a tündérek, a manók, királykisasszonyok, a gonosz boszorkányok, hanem én is meg te is, örömeinkkel, gondjainkkal, vágyainkkal, bánatunkkal, benne van a jó meg a rossz, az igaz és a hamis, a természet, a világmindenség; ez mind, mind elfér a könyvekben.

Nyisd ki a könyvet! Megosztja veled minden titkát.” /Janikovszky Éva/

Április 11.: *A magyar költészet napja.* József Attila születésnapjára emlékezve ünnepeljük.

„ARS POETICA
Költő vagyok - mit érdekelne
engem a költészet maga?
Nem volna szép, ha égre kelne
az éji folyó csillaga.
Az idő lassan elszivárog,
nem lógok a mesék tején,
hörpintek valódi világot,
habzó éggel a tetején. …”

Április 22.: *Ápolók napja Magyarországon.* Kossuth Zsuzsanna, az 1848-49-es szabadságharc tábori kórházainak fő ápolónőjének, a 19. század kiemelkedő egészségügyi szervezőjének születésnapja alkalmából.

Április 24.: *A magyar rendőrség napja.* A kormány határozata alapján 1992-től Szent Györgynek, a rendőrök védőszentjének napján. Szent György vértanú napja. Sárkányölő Szent György évszázadokon át a lovagok, lovas katonák, fegyverkovácsok, szíjjártók, vándorlegények és utóbb a cserkészek patrónusa volt. Legendája szerint legyőzi a sárkányt és kiszabadítja a fogságból a királylányt. A tavasz kezdetét a néphagyomány e naptól számítja.

Szeretettel köszöntjük az április hónapban névnapjukat ünneplő kedves olvasóinkat!

A legfontosabb tudnivalók a kéményseprésről

Ki végzi a kéményseprést?

A lakossági kéményseprést a BM OKF GEK Megyei Kéményseprőipari Ellátási Csoportok kéményseprő szakemberei végzik.

Mikor jön a kéményseprő?

A családi házban elők nem kapnak papíralapú értesítést arról, hogy a kéményseprők mikor érkeznek, a lakók interneten, telefonon, vagy a személyes ügyfélszolgálatokon keresztül „előre fixálhatják" a nekik alkalmas időpontot az ingyenes kéményseprési munkákra.

Az ingyenes sormunka iránti igényét időpontfoglalással jelentheti be:

- Online a www . kemenysepres .hu/ugyfelszolgalat oldalon az „időpontfoglalás" elektronikus űrlap kitöltésével
- Telefonon a 1818 9 1 1-es menüpontban
- E-mailben a kemenysepro.ugyfels zolgalat@katved . gov.hu címen
- Írásban a BM OKF GEK részére címzetten a 1903 Budapest, Pf.: 314. címen
- Személyesen, nyitvatartási időben a megyei ügyfelszolgálati pontokon (http://www.kemenysepres . hu/ugyfelszolgalat/megyei)
- Külföldről a +36 (1) 550 1858 helyi díjszabással hívható telefonszámon.

A sormunka keretében történő ellenőrzés a jogszabály szerint a szilárd tüzelésű berendezésekhez kapcsolódó égéstermék-elvezetők esetében évente, a gázüzemű és a zárt rendszerű tüzelőberendezésekhez kapcsolódó kémények vagy kéményrendszerek esetén kétévente történik meg, a kémények teljes nyomvonalának műszaki felülvizsgálatát pedig négyévente kötelező elvégezni.

Társasházak:

2018. január elsejétől a klasszikus értelemben vett sormunka csak a társasházakban és a lakásszövetkezeti lakóépületekben kötelező, és a kéményseprő által megajánlott első két időpontban ingyenes. A tervezett sormunka ütemezett időpontjáról két héttel az ellenőrzés előtt hirdetmény, illetve postaládába dobott értesítő útján kapnak tájékoztatást a társasházi ingatlantulajdonosok. Az értesítés többlakásos, illetve többszintes épület esetén kapualji, jól látható módon elhelyezett hirdetménnyel történik.

Gazdálkodó szervezetek:

A gazdálkodó szervezetek tulajdonában vagy használatában lévő egylakásos ingatlanoknál a kéményellenőrzés a tüzelő- fűtőberendezés fajtájától függően évente vagy kétévente kötelező. A kéményseprőipari tevékenységet megrendelésre a területi kéményseprőipari szolgáltató végzi, költségtérítés ellenében.

SPORT

Hazai TFC betli a rajton

A megyei II. osztályú labdarúgó bajnokság Keleti csoportjának rajtján hazai pályán vereséget szenvedett a Tarcal FC.

Tarcal FC - POSA FC Pálháza 1-4 (1-2)

Tarcal, 100 néző.. V.: Leveleki.

TFC: Lechner - Szegedi, Czentnár, Sárosi, Beőr B., Czirba, Beőr G. (Dolyák), Fábián (Ötvös), Kádas, Szükösdi, Szárnya (Kovács A.)

Elnök: Soltész Csaba.

G.: Szegedi. Ifi: 7-1.

A 17. teljes forduló, valamint a 19. forduló vasárnapi mérkőzései (így a Tarcalé is) a rossz időjárás miatt elmaradtak. Ezeket később pótolják.

HAJRÁ TARCAL!

Tarcali Hírek

Kiadja: Tarcal község Önkormányzata *Szerkesztőség*: 6 Puttonyos Borfalu Tarcal. Tel.: 47/580-008 *Főszerkesztő:* Tóth Zsolt. *Szerkesztő:* Mező László *Nyomdai munkák:* Budai Nyomdaipari Kft. Miskolc, Meggyesalja u. 38. Tel: 46/416-226

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA: 2018. április 20..

NŐNAPI ÜNNEPSÉG

Az Önkormányzat és a 6 Puttonyos Borfalu Nőnap alkalmából közösen köszöntötte fel az önkormányzatnál és az önkormányzat által működtetett intézményekben dolgozó nőket. Butta László polgármester úr köszöntője és a virágátadás után a Tüneth együttes köszöntötte fel a hölgyeket egy zenés irodalmi válogatással. A jó hangulatú rendezvény egy finom vacsorával zárult, amelynek felszolgálásából nem csak polgármester úr, és jegyző úr vette ki a részét, hanem településünk képviselői is.

IN MEMORIAM

2018. március 1-én 82 éves korában meghalt
LESKÓ IMRE kertészmérnök.

Temetése 2018. március 12-én 14 órakor kezdődött a tarcali ravatalozóban.
A búcsúztatást Szűcs Zoltán plébános atya végezte, de elbúcsúzott tőle az írók, költők, képzőművészek, fotósok stb. - két szervezetének képviselője is.
Leskó Imre 1935-ben Sátoraljaújhelyen született. Többen voltak testvérek. Iskoláit is ott végezte. 1953-ban a középiskolát - közgazdasági technikus - fejezte be. A Kertészeti Egyetemen 1967-ben végzett.
1955-56 között sorkatonai szolgálatot teljesített Budapesten.
A katonaság után megnősült, házasságukból két gyermek, egy fiú és egy leány született.
1953-ban kezdett dolgozni különböző munkakörökben: könyvelő, művészeti előadó, szőlész agronómus, mezőgazdasági szakfelügyelő.
Tarcalra házasságkötésük után költöztek és végleg itt telepedtek le.
1973-1980-ig tanácselnök volt Tarcalon, ezt követően került politikai pályára. 1990. január 1-től korengedményes nyugdíjas.
Leskó Imre településünk aktív közéleti személyisége volt, aki - elsősorban végzettségéből adódóan - szerette és hirdette a szőlővel és a borral foglalkozás szépségét, másrészt gyarapította és hirdette a kultúra jelentős területeit átfogó alkotó munka szükségét.
Dr. Kőszegi László szakköri munkásságának befejezését követően átvette a Mallár Imre Szőlész-Borász és Kertbarát Szakkör irányítását, ami 1970-ben alakult.
Igyekezett ilyen tevékenységeket folytató szakkörökkel, egyesületekkel - Miskolc, Eger, Putnok, Sajóbábony - szoros kapcsolatot kiépíteni. Különösen ez utóbbival az általuk szervezett bor, pálinka, pogácsa mustrákról a szakkör tagjai - hozzátartozói - jelentős trófeákkal - arany, ezüst érmek, első díjak, oklevelek - tértek haza a rendezvényekről.
A szakkör megalakulásának 40. éves évfordulóját ünnepi ülésen méltattuk.
Imre két egyesületnek is tagja volt: A Magyar Alkotók Internetes Társulása, ennek alelnöke is volt és a Hegyaljai Alkotók Társulás-nak.
Ezek a szervezetek több alkalommal rendeztek Alkotótábort, ahol: írók, költők, képzőművészek, fafaragók, festők, tűzzománckészítők, fotósok, stb. vettek részt, illetve kiállításra kerültek alkotásaik.
Imre rendszeresen írt a Tarcali Hírek havonta megjelenő lapban, amelyben fotóiból is láthattunk, publikációit, verseit, írásait olvashattuk. Írói tevékenységét kiadott mű is fémjelzi. Gondolatok Rabságában, Tarcali Antológia.
Halálával egy sokoldalú alkotó embert veszítettünk el.
Végezetül egyik versének első versszakával búcsúzunk:

Titokban hull langyos eső,
Oly csendes, mint a temető.
Szégyenkező égi könnyek,
Itatják a szomjas Földet.

Erdélyi Endre
A Szőlész szakkör alapító tagja

BÚCSÚ LESKÓ IMRÉTŐL

A Hegyaljai Alkotók Társulása és a Magyar Alkotók Internetes Társulása nevében dr. Vida János így búcsúzott Leskó Imre bácsitól, aki mindkét társaságban aktív szerepet vállalt.

Kedves, szeretett, tisztelt Imre bácsi, Imrénk, Tisztelt Alelnök Úr!

A napokban értesültem arról, hogy a Vezetődtől kikérted a jól megérdemelt szabadságodat.
És, hogy milyen egy intelligens vezető?
Nem azt mondta, hogy a Munka Törvénykönyve hány nap szabadságot biztosít számodra, hanem azt, hogy „akkor gyere vissza légy szíves, amikor úgy érzed, hogy újra az vagy, AKI vagy”!
A jogászi hivatásom önkéntelenül kitör belőlem, amelynek oka az, hogy a mindenkori döntéseket, az azokat meghozó(k)nak indokolniuk kell.
Jelesül:
- azt nem kell ecsetelnem, hogy mily színes ecsettel vezérelsz most engem a kezemen keresztül, de inkább a szívem ügyes „kihasználásával, igénybevételével.”
- az életutadat hellyel-közzel bocsánat 99,8%-ban ismerjük, amely példamutató út, általunk is messze megbecsült,
- az pedig, hogy csodálatos humoroddal – komolyan mondom, pengeélességű emberismereteddel igencsak feledtetni tudtad az embertársaiddal, hogy netán betegek lennének, vagy lennénk, csupán egy kis igazi közösségalkotásra hozott össze bennünket a Teremtő
- köszönünk Téged. Téged, aki mind szívedből fakadóan, mind költői, lírai adottságaidnál fogva időnként ugyancsak „materiálisan” összefogtál bennünket, Uram bocsá’, leteremtettél.
Bölcsen tetted, köszönjük!
- korántsem valami „hátszéltől” irányítottan, hanem bensőnket melengetően, simogató áramlatokból tudjuk, hogy TE soha sem voltál úgymond az első ezt vallottad és gyakoroltad is! – hanem mindenkor és mindenek előtt az embertársaid voltak azok,
- számos, olyan egyszemélyi felelősséggel járó pozíciókba „kényszerítettek” az Általad soha ki nem került körülmények, hogy azok el nem fogadása és nem teljesítése nem Te lettél volna,
- mind a HAT, mind a MAIT tagsága nevében mondom, hogy a bevezetőmben említett szabadságod - Általad eldöntött végeztével – karjainkat széttárva szeretettel várunk, Te azokba fogsz erősen belekapaszkodni és Veled újfent szárnyalni fogunk a Pegazuson.

Dr. Vida János
a MAIT tiszteletbeli elnöke